

Дело C- 654/23**Резюме на преюдициалното запитване съгласно член 98, параграф 1 от
Процедурния правилник на Съда****Дата на постъпване:**

2 ноември 2023 г.

Запитваща юрисдикция:

Curtea de Apel București (Румъния)

Дата на акта за преюдициално запитване:

20 март 2023 г.

Жалбоподател:

Inteligo Media SA

Жалбоподател-ответник:Autoritatea Națională de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu
Caracter Personal (ANSPDCP)**Предмет на главното производство**

Жалби, подадени срещу съдебно решение по гражданско дело, с което частично се уважава жалбата на жалбоподателя срещу съставен от ответника акт за установяване на административно нарушение, въз основа на който на жалбоподателя е наложено административно наказание „глоба“ за нарушение на някои разпоредби на Регламент (ЕС) 2016/679 относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни

Предмет и правно основание на преюдициалното запитване

На основание член 267 ДФЕС и член 19, параграф 3, буква б) от Договора за Европейския съюз се иска тълкуване на член 13, параграфи 1 и 2 и член 15, параграф 2 от Директива № 2002/58/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 12 юли 2002 година относно обработката на лични данни и защита на правото на неприкосновеност на личния живот в сектора на електронните

комуникации, на член 2, буква е) от Директива № 2000/31/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 8 юни 2000 година за някои правни аспекти на услугите на информационното общество, и по-специално на електронната търговия на вътрешния пазар, както и на член 6, параграф 1, букви а)–е), член 83, параграф 2 и член 95 от Регламент (ЕС) 2016/679.

Преюдициални въпроси

1) Когато издател на онлайн журналистически издания, предоставящи информация на широката общественост, който не е специалист в тази област, що се отнася до законодателните промени, които се извършват ежедневно в Румъния, получи адреса на електронната поща на потребител, при създаване от последния на безплатен потребителски профил, който му дава право: i) на безплатен достъп до допълнителен брой статии в сравнение с разглежданото издание; ii) да получава по електронна поща ежедневен бюлетин, съдържащ резюме на законодателните новости, разгледани в статии в изданието, както и хипервръзки към съответните статии; и iii) да получи срещу заплащане достъп до допълнителни и/или по-обширни статии и анализи от изданието в сравнение с ежедневно изпращания безплатен бюлетин:

а) получен ли е този електронен адрес от издателя на онлайн журналистически издания „в контекста на продажбата на продукт или услуга“ по смисъла на член 13, параграф 2 от Директива № 2002/58/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 12 юли 2002 година относно обработката на лични данни и защита на правото на неприкосновеност на личния живот в сектора на електронните комуникации (Директива за правото на неприкосновеност на личния живот и електронни комуникации) („Директива 2002/58/ЕО“)?;

б) извършва ли се изпращането от издателя на бюлетини, предоставящи информация като описаната в подточка ii), с цел „директна търговия на неговите собствени подобни продукти или услуги“ по смисъла на член 13, параграф 2 от Директива 2002/58/ЕО?

2) При утвърдителен отговор на въпрос 1, букви а) и б), кои от условията, предвидени член 6, параграф 1, букви а)–е) от Регламент (ЕС) 2016/679 следва да се тълкуват в смисъл, че са приложими, когато издателят използва електронния адрес на потребителя за изпращане на ежедневен бюлетин като описания във въпрос 1, подточка ii), в съответствие с изискванията на член 13, параграф 2 от Директива 2002/58/ЕО?

3) Трябва ли член 13, параграфи 1 и 2 от Директива 2002/58/ЕО да се тълкува в смисъл, че не допуска национална правна уредба, която използва понятието „търговски съобщения“, съдържащо се член 2, буква е) от Директива 2000/31/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 8 юни 2000 година за някои правни аспекти на услугите на информационното

общество, и по-специално на електронната търговия на вътрешния пазар (Директива за електронната търговия) („Директива 2000/31/ЕО“), вместо понятието „директна търговия“, предвидено в Директива 2002/58/ЕО? При отрицателен отговор, представлява ли бюлетин като описания във въпрос 1, подточка ii) „търговско съобщение“ по смисъла на член 2, буква е) от Директива 2000/31/ЕО?

4) При отрицателен отговор на въпрос 1, букви а) и б):

а) Представлява ли изпращането по електронна поща на ежедневен бюлетин като описания във въпрос 1, подточка ii) „използване на [...] електронна поща за целите на директна търговия“ по смисъла на член 13, параграф 1 от Директива 2002/58/ЕО?; по-специално

б) Трябва ли член 95 от Регламент (ЕС) 2016/679 във връзка с член 15, параграф 2 от Директива 2002/58/ЕО да се тълкува в смисъл, че неспазването на условията за получаване на валидно съгласие от потребителя по смисъла на член 13, параграф 1 от Директива 2002/58/ЕО ще бъде санкционирано съгласно член 83 от Регламент (ЕС) 2016/679 или съгласно разпоредбите на националното право, съдържащи се в акта за транспониране на Директива 2002/58/ЕО, който от своя страна съдържа конкретни приложими санкции?

5) Трябва ли член 83, параграф 2 [от] Регламент (ЕС) 2016/679 да се тълкува в смисъл, че надзорният орган, който взема решение за налагане на административно наказание „глоба“ или „имуществена санкция“ и който определя размера на това административно наказание във всеки отделен случай, е длъжен да анализира и да обясни в административния акт за налагане на наказанието отражението на всеки от критериите, посочени в букви а)–к), върху решението за налагане на административно наказание и съответно върху решението за размера на наложеното административно наказание „глоба“ или „имуществена санкция“?

Разпоредби на правото на Съюза, на които е направено позоваване

Директива 2002/58/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 12 юли 2002 година относно обработката на лични данни и защита на правото на неприкосновеност на личния живот в сектора на електронните комуникации (Директива за правото на неприкосновеност на личния живот и електронни комуникации) и последващите изменения и допълнения (наричана по-нататък „Директива 2002/58/ЕО“), съображения 10, 17 и 41 и член 1, параграфи 1 и 2, член 2, букви г) и е), член 13, параграфи 1—3 [параграф 1 предвижда задължението за получаване на съгласие от абонатите за използване на електронна поща за търговски цели, а параграф 2 предвижда условията, при които физическо или юридическо лице, което е получило от своите клиенти електронни координати за електронна поща, в контекста на продажбата на продукт или услуга, може да използва тези електронни

координати за директна търговия на неговите собствени подобни продукти или услуги], член 15, параграф 2

Директива 2000/31/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 8 юни 2000 година за някои правни аспекти на услугите на информационното общество, и по-специално на електронната търговия на вътрешния пазар (Директива за електронната търговия) (наричана по-нататък „Директива 2000/31/ЕО“), съображение 18 и член 2, буква е) [който определя понятието „търговско съобщение“]

Директива (ЕС) 2015/1535 на Европейския парламент и на Съвета от 9 септември 2015 година установяваща процедура за предоставянето на информация в сферата на техническите регламенти и правила относно услугите на информационното общество (наричана по-нататък: „Директива 2015/1535“), член 1, параграф 1, букви б) и в)

Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 година относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните) (наричан по-нататък: „ОРЗД“), съображения 47, 70, 173, член 5, параграф 1, буква а), член 6, член 7, параграфи 1, 2 и 4, член 83, член 94, параграфи 1 и 2 и член 95

Практика на Съда на Европейския съюз (наричан по-нататък „Съдът“), по-специално решения от 12 февруари 2008 г., *Kempter* (C-2/06, EU:C:2008:78, т. 41), от 18 юли 2013 г., *Consiglio nazionale dei geologi и Autorità garante della concorrenza e del mercato* (C-136/12, EU:C:2013:489, т. 28), от 6 октомври 2021 г., *Consorzio Italian Management и Catania Multiservizi* (C-561/19, EU:C:2021:799, т. 66), от 6 октомври 1982 г., *CILFIT/Ministero della Sanità* (283/81, EU:C:1982:335, т. 16 и 17) и от 25 ноември 2021 г., *StWL Städtische Werke Lauf a.d. Pegnitz* (C-102/20, EU:C:2021:954)

Национални разпоредби, на които е направено позоваване

Legea nr. 506/2004 privind prelucrarea datelor cu caracter personal și protecția vieții private în sectorul comunicațiilor electronice (Закон № 506/2004 относно обработката на лични данни и защита на правото на неприкосновеност на личния живот в сектора на електронните комуникации)

- член 1, параграф 2, който предвижда, че този закон „се прилага при обработката на лични данни във връзка с предоставянето на публично достъпни електронни комуникационни услуги в публични електронни комуникационни мрежи [...]“, и параграф 3;

- член 2, параграфи 1 и 2;

- член 12, параграфи 1, 2 и 4, съгласно които „се забранява изпращането на търговски съобщения [...] по електронна поща или по друг начин чрез използване на публично достъпни електронни комуникационни услуги, освен ако съответният абонат или потребител е дал предварително изричното си съгласие за получаване на такива съобщения“ (параграф 1); „когато физическо или юридическо лице получи пряко електронния адрес на клиент при продажбата на стока или услуга от това лице, [...] съответното физическо или юридическо лице може да използва този адрес за изпращане на търговски съобщения, свързани с подобни продукти или услуги, предлагани на пазара от това лице, при условие че на клиентите е предоставена ясна и изрична възможност да се противопоставят по лесен и безплатен начин срещу такова използване както при получаването на електронния адрес, така и при всяко съобщение, когато клиентът първоначално не се е противопоставил“ (параграф 2); „разпоредбите на параграфи 1 и 3 се прилагат съответно и за абонати, [които са] юридически лица“

- член 13, параграфи 1, 2 и 5, който предвижда административни наказания в случай на нарушение на посочения по-горе член 12;

- член 15, който предвижда, че този закон транспонира Директива 2002/58/ЕО.

Legea nr. 365/2002 privind comerțul electronic (Закон № 365/2002 за електронната търговия):

- член 1, точка 8, който определя понятието „търговско съобщение“ като „всяка форма на съобщение, което има за цел да рекламира, директно или косвено стоки, услуги, имидж [...] на продавач или на лице, което упражнява регламентирана професия [...]“;

- член 32, който предвижда, че Legea nr. 365/2002 транспонира Директива 2000/31/ЕО.

Кратко представяне на фактите и главното производство

- 1 Inteligo Media SA (наричано по-нататък: „Inteligo Media“) е издател на онлайн журналистическо издание avocatnet.ro — издание, което информира широка общественост за законодателните промени, които се извършват ежедневно в Румъния.
- 2 Потребителите на онлайн изданието могат да разглеждат безплатно и без да извършват други действия максимален брой статии, определен от изданието (6 статии към момента на настъпване на фактите).
- 3 През 2018 г. Inteligo Media въвежда платена абонаментна система, наречена „Serviciu Premium“ (наричана по-нататък: „Премиум услуга“), за

потребители, които при достигане на максималната граница от 6 разгледани статии желаят да получат достъп до допълнителни статии от онлайн изданието.

- 4 Абонаментът „Премиум услуга“ изисква най-напред потребителят да създаде безплатно профил като потребител на платформата. Създаването на профил изисква потребителят да приеме договорните условия за предоставяне на „Премиум услугата“ от страна на Inteligo Media.
- 5 Чрез абонамента за „Премиум услугата“ потребителят получава право на безплатен достъп до допълнителен брой разглеждания на съдържанието на изданието и право да получава ежедневен бюлетин (newsletter) по електронна поща, наречен „Personal Update“ (Лична актуализация), (освен ако не изрази желание да не се ползва от тази услуга), както и — срещу заплащане и по желание — достъп до всички статии в изданието, а по електронна поща — до редица ежедневни бюлетини, наречени „Sinteze Informativе“ (Информационни резюмета).
- 6 Ежедневният бюлетин по електронна поща, наречен „Personal Update“, съдържа по същество подробности за законодателните новости от предходния ден с хипервръзки към съответните статии, публикувани в изданието.
- 7 За да се даде възможност на потребителите да изразят в момента на получаване на електронния им адрес желание да не получават по електронна поща ежедневния бюлетин, наречен „Personal Update“, във формуляра за създаване на профила се появява полето „Nu vreau să primesc Personal Update, informarea transmisă zilnic gratuit pe e-mail de avocatnet.ro“ („Не желая да получавам „Personal Update“ — бюлетина, изпращан всеки ден безплатно по електронната поща от avocatnet.ro“), в което трябва да се направи отметка от съответния потребител. Също така, при получаването на всеки бюлетин по електронната поща потребителите, които не желаят повече да получават „Personal Update“, могат да изберат опцията Dezabonare (наричана по-нататък: „Отписване“).
- 8 За потребителите, които са създали своя профил на платформата с цел, различна от абонамент за безплатната „Премиум услуга“ и достъп до допълнително съдържание, полето, свързано с „Personal Update“, е било настроено да не се показва, а ежедневният бюлетин „Personal Update“ не се е изпращал на тези категории потребители.
- 9 На 26 септември 2019 г. Autoritatea Națională de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal (Национален надзорен орган за обработването на лични данни, наричан по-нататък „Органът“) изготвя акт за констатация и налагане на административно наказание, с който налага на дружеството Inteligo Media административно наказание „глоба“ в размер на 42 714 RON (румънски леи) (равняващи се на 9 000 EUR); в посочения акт е прието за

установено, че от юли 2018 г. Inteligo Media е обработвало лични данни (електронна поща, парола, потребителско име) на 4 357 потребители (физически лица) на правно основание, което не е било подходящо за целта на разглежданото обработване, а именно ежедневното изпращане по електронната поща на бюлетина „Personal Update“, без да представи доказателство, че е получило изричното съгласие на съответните потребители за обработването на техните лични данни за тази конкретна цел. Органът стига до заключението, че Inteligo Media е нарушило член 5, параграф 1, букви а) и б), член 6, параграф 1, буква а) и член 7 от ОРЗД.

- 10 Жалбоподателят Inteligo Media подава жалба пред Tribunalul București — Secția a II-a de Contencios Administrativ și Fiscal (Окръжен съд Букурещ — Второ отделение по административни и данъчни спорове), с която иска главно отмяната на горепосочения акт и освобождаването му от отговорност за административно нарушение.
- 11 Постановеното на 5 юни 2020 г. решение на Tribunalul București, с което се отхвърля подадената от жалбоподателя жалба, е отменено от Curtea de Apel București (Апелативен съд Букурещ, Румъния) и делото е върнато за ново разглеждане.
- 12 При повторното разглеждане на делото, с решение по гражданско дело от 15 декември 2021 г. Tribunalul București, Secția a II-a de Contencios Administrativ și Fiscal уважава частично жалбата и намалява размера на наложената глоба; съдът потвърждава обаче констатацията за налагане на административно наказание за нарушение на изискването за получаване на изрично съгласие за обработване на данни чрез „Personal Update“ в съответствие с ОРЗД.
- 13 Както жалбоподателят, така и ответникът подават жалби срещу посоченото по-горе решение по гражданското дело, които са висящи пред запитващата юрисдикция Curtea de Apel București.

Основни доводи на страните в главното производство

- 14 Спорният въпрос между страните е правното основание, приложимо за обработката на личните данни на потребителите, абониращи се за безплатната „Премиум услуга“, предлагана от жалбоподателя при ежедневното изпращане по електронна поща до тези потребители на бюлетина „Personal Update“.
- 15 Жалбоподателят твърди, че е третиран бюлетина „Personal Update“ като търговско съобщение относно стоки или услуги, подобни на предлаганите от него, което води до приложимост, що се отнася до обработването на лични данни в настоящия случай, на член 12, параграф 2 от Legea nr. 506/2004, който транспонира в националната правна уредба член 13, параграф 2 от Директива 2002/58/ЕО. Поради това жалбоподателят е предоставил на потребителите i) право да се противопоставят на получаването на бюлетина

„Personal Update“ (като направят отметка в полето „Nu vreau să primesc Personal Update, informarea trimisă zilnic, gratuit, pe e-mail de avocatnet.ro“ („Не желая да получавам „Personal Update“ - бюлетина, изпращан всеки ден безплатно по електронната поща от avocatnet.ro“), което се появява при създаването на профила), и ако първоначално не са се противопоставили, ii) право по всяко време да се противопоставят и да изберат да не получават повече бюлетина, като натиснат по всяко време бутона Dezabonare (Отписване), който е наличен във всеки бюлетин „Personal Update“, изпратен по електронна поща.

- 16 Освен това жалбоподателят е обосновал обработването на разглежданите данни и с член 6, параграф 1, буква е) [от ОРЗД], съгласно който обработването е законосъобразно, когато е необходимо за целите на легитимните интереси на администратора.
- 17 Следователно жалбоподателят счита, че не е бил длъжен да иска изричното съгласие на потребителите, абониращи за безплатната „Премиум услуга“, за изпращане на бюлетина „Personal Update“.
- 18 Освен това следва да се има предвид, че член 95 от ОРЗД не налага допълнителни задължения на физическите или юридическите лица по отношение на обработването във връзка с предоставянето на обществено достъпни електронни съобщителни услуги, когато за тях се прилага Директива 2002/58/ЕО.
- 19 Органът твърди, че Директива 2002/58/ЕО не се прилага в настоящия случай, а правното основание за обработването на личните данни са разпоредбите на ОРЗД.

Кратко представяне на мотивите за преюдициалното запитване

- 20 Запитващата юрисдикция счита, че необходимостта от настоящото преюдициално запитване произтича от обстоятелството, че релевантните разпоредби на правото на Съюза, на които се прави позоваване в случая, не са били предмет на тълкуване от Съда и че при тълкуването им е налице основателно съмнение у запитващата юрисдикция, чиито решения не подлежат на обжалване (вж. т. 16 и 17 от решение CILFIT/Ministero della Sanità, както и т. 66 от решение Consorzio Italian Management и Catania Multiservizi).
- 21 Става въпрос за разпоредбите на член 13, параграфи 1 и 2 и член 15 от Директива 2002/58/ЕО, както и на член 83, параграф 2 и член 95 от ОРЗД, от чието правилно тълкуване зависи определянето на правното основание на обработването в настоящия случай и имплицитно запазването или отмяната на обжалвания акт.

- 22 Що се отнася до първите три преюдициални въпроса, запитващата юрисдикция посочва, че за решаването на националния спор е необходимо да се изяснят условията, при които се счита, че електронният адрес на потребителя е получен „в контекста на продажбата на продукт или услуга“, както е предвидено в член 13, параграф 2 от Директива 2002/58/ЕО, като се имат предвид защитните доводи на жалбоподателя, основани на структурата на предлаганите от него услуги, и начина за достъп на потребителите до тях.
- 23 Освен това, при липсата на определение в законодателството на Съюза, е необходимо да се изясни понятието „директна търговия“, съдържащо се в член 13 от Директива 2002/58/ЕО, за да се определи дали начинът, по който жалбоподателят е използвал електронните пощи на своите абонати, съответства на използване за целите на директната търговия и дали това понятие е равностойно на понятието „търговско съобщение“, използвано от националния законодател в член 12 от Legge nr. 506/2004, който транспонира в националното право член 13 от Директива 2002/58/ЕО.
- 24 Тълкуването, което Съдът дава на понятието „директна търговия“ в решение StWL Städtische Werke Lauf a.d. Pegnitz, не дава разяснения за разрешаването на спора в главното производство.
- 25 Що се отнася до четвъртия преюдициален въпрос, той е поставен, в случай че Съдът приеме, че получаването на адреса на електронната поща на абонат на безплатната „Премиум услуга“ не се извършва „в контекста на продажбата на продукт или услуга“ по смисъла на член 13, параграф 2 от Директива 2002/58/ЕО. В този случай запитващата юрисдикция иска да се установи дали изпращането по електронна поща на бюлетина „Personal Update“ води до приложимост на член 13, параграф 1 от Директива 2002/58/ЕО в смисъл, че е необходимо да се получи предварителното съгласие на абоната за „използването на [...] електронна поща за целите на директна търговия“. Ако последната разпоредба е приложима в настоящия случай, е необходимо да се определи нормативният акт, който урежда наказанията за неспазване на условията за получаване на валидно съгласие на абоната, както е предвидено в член 13, параграф 1 от Директива 2002/58/ЕО.
- 26 Петият преюдициален въпрос е необходим, доколкото от текста на член 83, параграф 2 от ОРЗД не става ясно какви са конкретните задължения на наказващия орган при прилагането на този член; този аспект е релевантен, що се отнася до начина на определяне на наказание за административното нарушение, което е предмет на спора в главното производство.